

Dairesi	Karar Yılı	Karar No	Esas Yılı	Esas No	Karar Tarihi
YEDİNCİ DAİRE	2004	674	2001	1943	15/03/2004

KARAR METNİ

DAVACI DERNEĞİN LOKAL OLARAK KULLANDIĞI YERDE, ÜYELERİNE BELLİ BİR BEDEL KARŞILIĞINDA YAPILAN ÇAY VE MEŞRUBAT SATIŞLARININ TİCARİ FAALİYET KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ GEREKTİĞİ VE KATMA DEĞER VERGİSİNE TABİ OLDUĞU HK.<

Temyiz İsteminde Bulunan: ? Vergi Dairesi Müdürlüğü

Karşı Taraf: ? Derneği

İstem Özet: 1998 yılının 1 ila 12'nci dönemlerine ait katma değer vergisi beyannamelerinin verilmemesi nedeniyle, takdir komisyonunca belirlenen matrah esas alınarak, davacı Dernek adına re'sen salınan katma değer vergisine ve kesilen ağır kusur cezasına ilişkin işlemleri; olayda, davacı dernek tarafından lokal olarak kullanılan yerde iktisadi faaliyetinin bulunmadığı, sadece üyelerine çay servisi yapıldığı, giderlerini üye aidatlarıyla karşıladığının anlaşıldığı; buna göre, derneğe ait lokalin ticari işletme ve bu faaliyet nedeniyle elde edilen gelirin ticari kazanç olarak nitelendirilemeyeceği gerekçesiyle iptal eden Ankara Beşinci Vergi Mahkemesinin 25.1.2001 gün ve E:2000/877; K:2001/42 sayılı kararının; içkisisiz lokal işletmeciliği yapan davacı Derneğin ilgili dönemlere ait katma değer vergisi beyannamelerini vermemesi nedeniyle, takdir komisyonu kararına istinaden yapılan işlemin yasal olduğu ileri sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Savunma verilmemiştir.

Tetkik Hakimi Suat Dursun'un Düşüncesi: Temyiz dilekçesinde ileri sürülen iddialar, 2577 sayılı Kanunun 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında sayılan bozma nedenlerine uymadığından, temyiz istemi reddedilerek kararın onanması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı Münevver Demir'in Düşüncesi: Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 49'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında belirtilen nedenlerden hiçbirisine uymayıp vergi mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve yasal nedenler karşısında, anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir. Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin reddi ile vergi mahkemesi kararının onanması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Yedinci Dairesince işin gereği görüşüldü:

Dosyanın incelenmesinden; 21.5.1999 ve 6.9.2000 tarihlerinde düzenlenen tutanaklarla, davacı Derneğin, 21.5.1997 tarihinde faaliyetine başladığının; aynı tarihten itibaren lokal işletmek suretiyle faaliyette bulunduğu; üyelerine belirli bir bedel karşılığında çay, meşrubat satışı yaptığının tespiti üzerine, ticari faaliyette bulunduğu halde katma değer vergisi beyannamelerini vermediğinden bahisle, takdir komisyonu kararına dayanılarak, davacı Dernek adına re'sen katma değer vergisi salındığı ve ağır kusur cezası kesildiği anlaşılmıştır. 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1'inci maddesinde, Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu; ticari, sınai, zirai faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı, kapsamı ve niteliğinin Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edileceği hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan; 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda ticari faaliyetin tanımı yapılmamakla birlikte, 37'nci maddesinde, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların, ticari kazanç olduğu belirtilmiş; 6762 sayılı Türk Ticaret Kanununun 11 ve 12'nci maddesinde tanımı yapılan ve nitelikleri belirtilen ticari işletme, ticarethane ve fabrikanın fonksiyonları sayılmak suretiyle, ticari faaliyetin kapsamı açıklanmıştır.

Temyize konu mahkeme kararı, davacı Derneğin işletmesi olarak nitelendirilen ve sadece üyelere hizmet verilen yerin ticari amaçla, yani gelir elde etmek amacıyla işletildiğine dair bir tespitin bulunmadığı gerekçesine dayanmakta ise de; Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 16.6.1994 günlü, E:1992/2; K:1994/2 sayılı kararında, derneklere bağlı iktisadi işletmelerin kar elde etme amaçlarının olup olmasının, yürütülen faaliyetin kanunla verilmiş görevler arasında bulunmasının, iktisadi işletmelerin vergiye tabi tutulmalarına engel teşkil etmeyeceği; ayrıca, derneklere bağlı iktisadi işletmelerin, tüzel kişiliklerinin olmamasının, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine tahsis edilmiş sermayelerinin veya işyerlerinin bulunmamasının da mükellefiyetlerini etkilemeyeceği belirtilmiş olduğundan; lokal olarak kullandığı yerde, üyelere belli bir bedel karşılığında çay ve meşrubat satışı yaptığı sabit olan derneğin söz konusu faaliyetinin katma değer vergisine tabi olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu itibarla; Mahkemece, yukarıda belirtilen hususlar dikkate alınarak karar tesisi gerekirken, tarh ve ceza kesme işleminin, istemin özeti bölümünde yazılı gerekçeyle iptalinde isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenle, temyiz isteminin kabulüne; mahkeme kararının bozulmasına, bozma kararı üzerine Mahkemece verilecek kararlar birlikte yargılama giderleri de hüküm altına alınacağından, bu hususta ayrıca hüküm tesisine gerek bulunmadığına, 15.3.2004 gününde oybirliği ile karar verildi.

(DAN-KAR-DER; SAYI:5)

YÖ/ÖEK